

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Viktora Kučera a JUDr. Petra Polácha v právní věci žalobce: **JUDr. B. P., PhD.**, proti žalovanému: **rektor Masarykovy univerzity**, Žerotínovo nám. 617/9, Brno, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2012, č. j. MU/37305/2012/RMU, ve věci námitek proti postupu při habilitačním řízení,

t a k t o :

- I.** Žaloba **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III.** Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 16. 7. 2012, č. j. MU/37305/2012/RMU, kterým byly zamítnuty jeho námitky proti průběhu a výsledku habilitačního řízení a současně byla potvrzena správnost postupu při tomto habilitačním řízení, jakož i výsledek hlasování vědecké rady Právnické fakulty Masarykovy univerzity (dále jen „PF MU“) o návrhu, zda žalobce má být jmenován docentem.

Tento návrh nezískal v tajném hlasování vědecké rady PF MU, které se konalo na jejím zasedání dne 5. 6. 2012, potřebnou většinu, když z celkového počtu 41 členů bylo hlasování

přítomno 31 členů, přičemž kladných hlasů bylo odevzdáno pouze 11; záporných hlasů bylo odevzdáno 17 a 3 z odevzdaných hlasů byly neplatné. Na základě toho tedy vědecká rada PF MU doporučila děkance, aby rektorovi nepředkládala návrh na jmenování žalobce docentem v oboru občanského práva, jak vyplývá ze zápisu zasedání vědecké rady PF MU konaného dne 5. 6. 2012.

V návaznosti na to žalobce proti průběhu a výsledku habilitačního řízení podal námítky ze dne 6. 6. 2012, které rozšířil ještě podáním ze dne 10. 6. 2012. Konkrétně přitom poukázal na to, že všechny tři posudky oponentů jeho habilitační práce byly kladné a habilitační komise doporučila jednomyslně jeho jmenování docentem. Vědecká rada PF MU však hlasovala proti poté, co bylo ještě před jeho přednáškou připuštěno vystoupení doc. JUDr. V. Š., Ph.D., který zpochybnil pedagogickou a vědeckou činnost žalobce a v důsledku toho došlo k vytvoření nepřátelské atmosféry, která měla zásadní vliv jeho psychiku a následné vystoupení. Zdůraznil rovněž, že vůbec neproběhla obhajoba jeho habilitační práce, nikdo ji nepředstavil, nikdo nedal prostor přítomným oponentům k přednesení jejich posudků a pouze žalobce sám měl odpovědět na dotazy oponentů, které nezazněly. V této souvislosti současně odmítl tzv. neveřejné jednání vědecké rady, které se uskutečnilo před jejím hlasováním a které je v rozporu se zákonem č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů. Pokud mají členové vědecké rady nějaké výhrady, mají být habilitantnovi sděleny veřejně a teprve pak má následovat tajné hlasování. Nelze akceptovat naprostou libovůli členů vědecké rady PF MU, jejíž jednání v daném případě ztratilo známky objektivity mj. i tím, že byla zpochybněna legalita působení žalobce ve funkci vedoucího katedry na vysoké škole z důvodu souběhu s funkcí soudce. Na to konto kontroval žalobce zpochybněním legality souběhu funkce soudce s členstvím ve vědecké radě vysoké školy a namítl nezákonnost jejího obsazení, neboť dle jeho názoru je funkce soudce neslučitelná s členstvím ve vědecké radě minimálně u ústavních a správních soudců, u nichž si lze představit rozhodování o přezkumu habilitačního řízení.

Těmto námítkám děkanka PF MU nevyhověla, což sdělila žalobci přípisem ze dne 2. 7. 2012, č. j. MU/36516/2012/PrF, ve kterém uvedla, že je nechala přezkoumat proděkanovi odpovědnému za oblast vědy a výzkumu a pověřenému řídit vědeckou radu PF MU dne 5. 6. 2012. Po seznámení se s jeho rozbořem se rozhodla námítkám nevyhovět a postoupila je k dalšímu rozhodování rektorovi MU. Ten o námítkách rozhodl shora uvedeným způsobem s tím, že předstoupení před vědeckou radu PF MU proběhlo zcela v souladu s jejím jednacím řádem, směrnicí rektora č. 4/2010, upravující habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem na MU (čl. 5 odst. 8, 9 a 11), jakož i zákonem o vysokých školách.

Po habilitační přednášce bylo žalobci umožněno v průběhu rozpravy obhájit svoji habilitační práci, vyjádřit se k posudkům oponentů a vyslovit se ke své dosavadní vědecké a pedagogické činnosti. Této možnosti žalobce plně využil a členové vědecké rady, stejně jako předseda habilitační komise a oponenti, byli předsedajícím proděkanem několikrát vyzváni k uplatnění připomínek v průběhu rozpravy, tedy v části zasedání s prostorem vyhrazeným k diskusi. Žádnému členovi vědecké rady však není možno odeprít právo se kandidáta dotazovat i v kterékoliv jiné fázi zasedání, např. i před habilitační přednáškou. K neveřejné části zasedání vědecké rady PF MU pak poznamenal, že jde o standardní pokračování veřejné části zasedání, které není zákonem o vysokých školách vyloučeno a předpokládá jej i směrnice č. 4/2010, přičemž předseda habilitační komise a oponenti se mohou účastnit i této neveřejné části s možností kdykoli se připojit k rozpravě členů vědecké rady. Po ukončení této neveřejné části zasedání probíhá tajné hlasování členů

vědecké rady, z jehož výsledků v daném případě jasně vyplývá, že návrh na jmenování žalobce docentem nezískal většinu hlasů všech členů vědecké rady. Subjektivní pocity žalobce týkající se průběhu či výsledku nejsou relevantní, stejně jako jeho úvahy o neslučitelnosti výkonu funkce soudce a člena vědecké rady vysoké školy. Členství ve vědecké radě PF MU je neplacenou akademickou funkcí, jejíž výkon jednoznačně naplňuje vědecká a pedagogická činnost, kterou soudce smí vykonávat v souladu s § 85 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů. Členstvím soudců ve vědecké radě PF MU se realizuje ustanovení § 11 odst. 2, resp. § 29 odst. 2 zákona o vysokých školách, přičemž ani důstojnost soudcovské funkce, ale ani důvěra v nestrannost a nezávislost soudnictví tím nemůže být ohrožena.

Na základě toho tedy rektor MU uzavřel, že habilitační řízení proběhlo zcela v souladu s právními předpisy a výsledkem hlasování členů vědecké rady PF MU, kterým nebyl schválen návrh na jmenování žalobce docentem, a proto bylo předmětné habilitační řízení správně v souladu s § 72 odst. 10 zákona o vysokých školách zastaveno.

II. Obsah žaloby

V žalobě, kterou posléze ještě doplnil, resp. změnil (rozšířením petitu), žalobce naopak namítl, že došlo k podstatnému porušení ustanovení upravujících habilitační řízení s následkem v podobě nezákonného rozhodnutí rektora MU. Tomu v první řadě vyčetl, že na veřejné zasedání vědecké rady navazovalo jakési neveřejné jednání bez účasti žalobce, s čímž zákon o vysokých školách vůbec nepočítá. Měli-li členové vědecké rady jakékoli výhrady k předmětu řízení, měl mít žalobce možnost se k nim v rámci zasedání vědecké rady vyjádřit a následně mělo proběhnout pouze tajné hlasování o návrhu, zda má být jmenován docentem. Rektorem MU zmíněnou skutečnost, že zákon o vysokých školách neveřejnou část zasedání vědecké rady nevylučuje a předpokládá ji směrnice č. 4/2010, označil za irrelevantní a připomněl, že je-li habilitační řízení rozhodováním o veřejných subjektivních právech, jedná se o výkon veřejné (státní) moci, kterou lze uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon (čl. 2 odst. 3 Ústavy a čl. 2 odst. 2 Listiny základních práv a svobod). Nelze proto připustit neveřejné jednání vědecké rady v rámci habilitačního řízení, které zákon nijak neupravuje ani nepřipouští.

Zákon o vysokých školách při zasedání vědecké rady v rámci habilitačního řízení počítá pouze s tajným hlasováním navazujícím na tzv. veřejné zasedání, které rovněž neodpovídalo obvyklým procedurám podobného typu, neboť hned v úvodu – před habilitační přednáškou a obhajobou habilitační práce – byla podle žalobce zpochybněna a znevážena jeho dosavadní pedagogická a vědecká činnost ze strany doc. JUDr. V. Š., Ph.D., a to způsobem na hranici korektnosti a v rozporu s údaji v habilitačním spisu.

Současně poukázal na to, že během zasedání vědecké rady PF MU vůbec nezazněly významné skutečnosti, přičemž oponentské posudky nebyly čteny přítomnými oponenty a doplňující otázky oponentů nebyly žalobci položeny. Sám žalobce tak částečně odpovídal na tyto otázky, které musel hledat v písemných podkladech, což přispělo k nedůstojnosti a trapnosti celého habilitačního řízení.

Průběh habilitačního řízení je zachycen v zápise ze zasedání vědecké rady PF MU ze dne 5. 6. 2012, který je však velmi úsporný až strohý a není v něm odpovídajícím a přezkoumatelným způsobem zachycen právě průběh této části habilitačního řízení. Zápis

navíc ani neodpovídá skutečnosti, neboť např. výsledky tajného hlasování vyhlášené proděkanem na místě byly zcela rozporné, když skóre (poměr) kladných, záporných i neplatných hlasů neodpovídalo celkovému počtu hlasujících členů vědecké rady PF MU.

V souvislosti s personálním složením vědecké rady PF MU pak žalobce namítl nicotnost jejího rozhodnutí s tím, že v jeho věci rozhodoval nepřislušný orgán, resp. orgán, jenž byl obsazen v rozporu se zákonem o soudech a soudcích, protože pokud jde o představitele justice, jejich působení v takovém orgánu zpochybňuje důvěru v nezávislost a nestrannost soudnictví. Nejedná se totiž o činnost vědeckou nebo pedagogickou ve smyslu § 85 zákona o soudech a soudcích, ale jde o rozhodování o právech či povinnostech jmenovitě určené osoby v rámci správního řízení, za které je považováno i habilitační řízení podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2011, č. j. 7 As 66/2010 – 119, publ. pod č. 2597/2012 Sb. NSS. Vedle tohoto rozsudku poukázal i na judikaturu Ústavního soudu, konkrétně na nálezy ze dne 6. 10. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 39/08, publ. pod č. 294/2010 Sb., a ze dne 18. 6. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 7/02, publ. pod č. 349/2002 Sb., v jejichž světle se jeví členství soudců ve vědecké radě vysoké školy, která v habilitačním řízení nepochybně plní funkci orgánu veřejné moci, jako nepřípustné. Vědecká rada tak byla podle názoru žalobce nesprávně obsazena, neboť již jen to, že ve věci jeho habilitačního řízení rozhodoval mj. předseda Nejvyššího správního soudu či předseda Ústavního soudu, evidentně navozuje jisté pochybnosti o podjatosti nejen těchto dvou čelných představitelů justice, ale rovněž obou dotčených soudů, které jsou v určité fázi k přezkoumání průběhu habilitačního řízení, resp. napadeného rozhodnutí po linii správního (a event. i ústavního) soudnictví jako jediné příslušné.

Vysoké školy jsou subjekty samosprávy, jejichž orgány mohou vykonávat veřejnou správu, s níž je funkce soudce neslučitelná. Soudce proto může být učitel či vedoucí katedry, protože ti nerozhodují (vždy rozhoduje děkan nebo proděkan). Ve vědecké radě se však rozhoduje (o zastavení habilitačního řízení či schvalování studijních programů); obdobně rozhodují členové akademického senátu, děkani, rektori proděkani a prorektori. Proto soudce nemůže tyto funkce zastávat, jelikož v nich činí rozhodnutí ve veřejné správě. Praxe je ovšem opačná, přičemž s odkazem na obsahovou shodnost ohledně otázky slučitelnosti výkonu funkce soudce žalobce poukázal na závěry Ministerstva spravedlnosti ve věci účasti soudců v kárných a revizních komisích sportovních svazů a jiných zájmových organizacích, podle nichž nemůže být soudce členem žádného orgánu, kde se jakkoliv rozhoduje o individuálních či jiných právech, nárocích apod.

Pro nesprávné obsazení navíc poukázal též na to, že vědecká rada PF MU nebyla ani usnášeníschopná (čl. 3 odst. 2 jednacího řádu). Rovněž kvórum pro schválení návrhu nebylo správné a nelze tedy uzavřít, zda by i za situace změněného kvóra a vyloučení hlasů členů – soudců nebyl návrh na jeho jmenování docentem schválen.

Závěrem žalobce napadl postup děkanky PF MU a uvedl, že o způsobu posouzení námitek byl sice informován jejím vyjádřením ze dne 2. 7. 2012, č. j. MU/36516/2012/PrF, které považuje za rozhodnutí ve smyslu § 72 odst. 14 zákona o vysokých školách. S ohledem na jeho obsah se však jedná o rozhodnutí zcela nepřezkoumatelné, na které nemohl nijak věcně reagovat a habilitační proces i v této fázi neodpovídal zákonným pravidlům.

Vzhledem k výše uvedenému žalobce navrhl zrušit nejen napadené rozhodnutí žalovaného rektora MU, ale na základě shora zmíněné změny žaloby, připuštěné usnesením krajského soudu ze dne 31. 10. 2012, č. j. 30A 73/2012 – 42, též citované rozhodnutí děkanky

PF MU ze dne 2. 7. 2012 a z opatrnosti (pro nedostatek jakékoliv judikatury) i rozhodnutí vědecké rady PF MU ze dne 5. 6. 2012 s tím, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě předně poukázal na to, že je nesprávně označen, neboť s ohledem na ustálenou rozhodovací praxi opírající se mj. také o usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 – 56, je pasivně legitimovanou MU.

Pokud jde o napadené neveřejné jednání vědecké rady PF MU, poznamenal žalovaný, že zákon výslovně stanoví, že na návrhu, zda uchazeč má být jmenován docentem, se vědecká rada usnází tajným hlasováním. Je zcela logické, že procedurálně je tato část jednání od veřejného zasedání vědecké rady oddělena a že se nejedná o porušení žalobcem zmíněných ústavních principů výkonu veřejné (státní) moci. Konkrétní postup přitom z praktických důvodů nestanoví zákon, nýbrž směrnice rektora č. 4/2010 a jedná se tak o úkon, na který dopadá kompetenční výluka podle § 70 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“). Jde totiž o konkrétní způsob vedení řízení upravený za účelem sjednocení, přehlednosti a usnadnění procesního postupu v dané věci. Obdobně považuje žalovaný jako úkony vyloučené ze soudního přezkumu podle § 70 s. ř. s. i další žalobcem zpochybňované úkony učiněné v průběhu zasedání vědecké rady, včetně vyjádření děkanky, s tím, že se jimi upravuje vedení habilitačního řízení, případně mají jen předběžnou povahu. Nicméně i přesto k nim krátce konstatoval, že námitky žalobce v tomto směru vycházejí na jedné straně z jeho subjektivního vnímání dílčích událostí ve vypjaté atmosféře se zřetelným vlivem sympatií a antipatií vůči jejich aktérům, na druhé straně pak z vlastních představ žalobce o tom, jak by měl průběh habilitačního řízení vypadat. To ovšem nelze nejen soudně, ale prakticky ani jinak přezkoumat. Zápis ze zasedání vědecké rady PF MU ze dne 5. 6. 2012 není přepisem stenografického záznamu hovořících osob ani doslovným přepisem pořízení nahrávky a dostatečně přesně zachycuje průběh jednání a zcela jednoznačně také výsledky tajného hlasování. Ty jsou potvrzeny protokolem o tajném hlasování vlastnoručně podepsaným skrutátorkami, jakož i zapečetěnou obálkou s hlasovacími lístky, jež tvoří přílohu zápisu.

K argumentaci ohledně členství soudců ve vědecké radě žalovaný konstatoval, že je ryze účelová a nijak věcně nedokládá namítaný rozpor se zákonem o soudech a soudcích. Není zřejmé, v čem má spočívat narušení důstojnosti soudcovské funkce nebo ohrožení důvěry v nezávislost a nestrannost soudnictví jinak dovolenou vědeckou a pedagogickou (či také literární, publicistickou, uměleckou) činností soudců. Současně připomněl, že případy, kdy jsou se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo jejich zástupcům dány důvody pochybovat o nepodjatosti soudů, řeší standardně procesní předpisy vyloučením soudců z projednávání a rozhodnutí věci. Jako zavádějící pak označil tvrzení žalobce, že soudce může být učitel či vedoucí katedry, protože i tito mají své pravomoci především při zkouškách, s nimiž – zejména přijímacími a závěrečnými – zákon spojuje subjektivní veřejná práva studentů (aby proběhly za podmínek stanovených zákonem a příslušnými studijními předpisy). I v této situaci jde o výkon veřejné správy, která na ně byla přenesena.

V závěru žalovaný navrhl zamítnutí žaloby a k návrhu žalobce na zrušení rozhodnutí vědecké rady PF MU poznamenal, že tato žádná rozhodnutí nepřijala; v souladu s § 72 odst. 10 zákona o vysokých školách zde platí zákonná fikce zastavení řízení.

IV. Replika žalobce

K vyjádření žalovaného žalobce uvedl, že ve správním soudnictví je žalovaným ten, o němž to stanoví zákon a s kým v návaznosti na to jedná správní soud, který tuto otázku musí vyřešit a promítnout do svého dalšího procesního postupu. Ohledně zmíněného subjektivního vnímání situace žalobce odkázal na připojený dopis prof. PaDr. G. Š., CSc. Dr.h.c., který zaslal děkanu PF MU dne 6. 6. 2012, a uvedl, že jde o to, že před tajným hlasováním probíhalo dvacetiminutové kuloárové pojednání řízků, kde přítomní řešili věci, na které nemohl reagovat. Setrval proto na svém žalobním návrhu a současně s ohledem na závažnost projednávané věci, kdy odkládání rozhodnutí vnáší pouze další právní nejistotu do jeho postavení mj. i v rámci akademické obce, požádal o přednostní vyřízení věci ve smyslu § 56 odst. 1 s. ř. s.

V. Posouzení věci krajským soudem

Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), v mezích uplatněných žalobních bodů, ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (ex offio), a vycházejí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí žalovaného správního orgánu, dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.

V.a) Přezkum ve správním soudnictví – aktivní a pasivní legitimace

Před samotným meritorním přezkumem ve věci samé se ovšem musel krajský soud zabývat především otázkou, zda v daném případě vůbec jde o správní rozhodnutí ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. podléhající samostatnému přezkumu ve správním soudnictví nebo zda je na místě aplikovat některou z kompetenčních výluk ve smyslu ustanovení § 70 s. ř. s., jak ve svém vyjádření uvedl žalovaný.

Ve shodě s žalobcem přitom primárně vycházel z již výše citovaného rozsudku 7. senátu Nejvyššího správního soudu pod č. j. 7 As 66/2010 – 119, jakkoli předmětem přezkumu v tomto případě nebylo rozhodnutí rektora ve věci habilitačního řízení, ale ve věci návrhu na jmenování děkanem. Přesto – především ve vazbě na argumentaci zvolenou žalovaným a aprobevanou napadeným rozsudkem – Nejvyšší správní soud jednoznačně konstatoval, že: *„Habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem nelze v žádném případě považovat za jakési soukromé řízení jen proto, že do něho uchazeč vstupuje dobrovolně a že i v případě, pokud by v něm neuspěl, mu nic nebrání i nadále vědecky bádát. Obě řízení jsou totiž svého druhu autorizačními řízeními prováděnými k tomu zákonem pověřenými subjekty (vysokými školami disponujícími příslušnou akreditací) a v případě řízení ke jmenování profesorem též v určité míře ministrem školství a především prezidentem republiky rozhodujícím jako správní orgán na základě zmocnění daného mu k tomu zákonem v souladu s čl. 63 odst. 2 a odst. 3 Ústavy... Pro uvedená řízení platí, že ti, kdo jimi úspěšně projdou, získají v rámci akademického a vědeckého prostředí (a to nikoli jen v rámci vysoké školy či fakulty, na nichž aktuálně vykonávají svoji pedagogickou či vědeckou činnost, nýbrž potenciálně na všech vysokých školách řídících se zákonem o vysokých školách) privilegované postavení umožňující jim se v podstatně významnější míře než jiné osoby podílet na rozhodovacích procesech při výkonu veřejné správy. Např. pouze docenti či profesori mají právo bez toho, aby k tomu museli být individuálně schváleni vědeckou radou příslušné vysoké školy či fakulty, zkoušet při státní zkoušce (viz § 53 odst. 2 zákona o vysokých školách). Tyto osoby*

mají privilegované postavení i v jiných ohledech, zejména jako členové habilitačních komisí či hodnotících komisí v řízení ke jmenování profesorem. Habilitační řízení a řízení ke jmenování profesorem je tedy správní řízení vedené podle zákona o vysokých školách s vyloučením subsidiární použitelnosti správního řádu (§ 72 odst. 13, § 74 odst. 7 zákona o vysokých školách) vyjma základních zásad činnosti správních orgánů (viz § 177 odst. 1 a vzhledem k povaze obou řízení zejm. § 2 odst. 2 a 4, § 3, § 6 odst. 1 správního řádu), jehož výstup (negativní i pozitivní) je na základě žalob příslušných oprávněných subjektů přezkoumatelný ve správním soudnictví.“

Je tedy zřejmé, že habilitace či profesura má jako profesní (pedagogická a vědecká nebo umělecká) kvalifikace určitý přesah a osoba, která je jmenovaná docentem nebo profesorem zjevně získává v akademickém prostředí určité privilegované postavení. To je vedle zmíněného práva zkoušet (bez dalšího) při státní zkoušce či výlučného profesorského práva předsedat habilitačním a profesorským komisím dáno např. i tím, že podle § 70 odst. 4 zákona o vysokých školách pouze profesor nebo docent, který je akademickým pracovníkem příslušné vysoké školy, může působit jako garant z hlediska kvality a rozvoje určitého studijního programu uskutečňovaného vysokou školou, jehož určení je podmínkou pro akreditaci takového studijního programu ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy [§ 79 odst. 1 písm. c) ve spojení s odst. 5 písm. b) zákona o vysokých školách].

Na základě toho nelze popřít aktivní legitimaci k podání žaloby ve správním soudnictví, neboť nejmenování docentem je jednoznačně způsobilé zasáhnout do veřejných subjektivní práv jednotlivce, resp. jeho právní sféry; k tomu srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002 – 42, publ. pod č. 906/2006 Sb. NSS, či ze dne 21. 10. 2008, č. j. 8 As 47/2005 – 86, publ. pod č. 764/2009 Sb. NSS, z nichž vyplývá, že aktivní žalobní legitimace v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. bude dána vždy tehdy, pokud není možné zjevně a jednoznačně konstatovat, že k zásahu do právní sféry žalobce v žádném případě dojít nemohlo. To v projednávaném případě, v kontextu shora uvedeného, konstatovat nelze, a proto nelze ani uvažovat o vyloučení z přezkumu ve správním soudnictví na základě ustanovení § 70 písm. a) s. ř. s.

Stejně tak není vyloučen přezkum ani na základě dalších kompetenčních výluk ve smyslu § 70 s. ř. s., neboť přezkoumání rozhodnutí rektora ve věci habilitačního řízení nevylučuje žádný zvláštní zákon a jde o rozhodnutí konečné, které se děje v oblasti veřejné správy na úseku vysokého školství.

Nic na tom nemění ani skutečnost, že zákon o vysokých školách upravuje jak samosprávu, tak i veřejnou správu na úseku vysokého školství, přičemž podle jeho § 6 odst. 1 písm. h) patří habilitační řízení (i řízení ke jmenování profesorem) do samosprávné působnosti veřejné vysoké školy. Pořád totiž platí, že oprávnění vysoké školy nebo její součásti konat habilitační řízení v daném oboru podléhá akreditaci, o jejímž udělení rozhoduje Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy v návaznosti na stanovisko Akreditační komise (§ 82 zákona o vysokých školách). V opačném případě, pokud akreditace udělena není, nelze habilitační řízení vůbec konat. Touto formou tedy státní správa zabezpečuje realizaci jednoho z základních úkolů veřejné správy v oblasti vysokého školství, kterým je získání odpovídající profesní kvalifikace, včetně jejího ověření. Ostatně právě prověření vědecké nebo umělecké kvalifikace uchazeče a jeho pedagogické způsobilosti je předmětem habilitačního řízení, které se zahajuje na návrh uchazeče. Ten lze přitom podat pouze děkanovi fakulty, která má akreditaci, pro uvedený obor habilitace, nebo rektorovi, má-li

akreditaci pro uvedený obor vysoká škola (§ 72 odst. 4 zákona o vysokých školách). Jinými slovy, vysoká škola, resp. její orgán rozhodující ve věci habilitačního řízení je vykonavatelem veřejné správy, která na něho byla přenesena prostřednictvím akreditace daného oboru habilitace.

S tím souvisí i další otázka, kterou krajský soud musel mimo meritorní přezkum vyřešit a která se týká toho, kdo je jako oním orgánem veřejné správy rozhodujícím v habilitačním řízení neboli kdo pasivně legitimovaným. Pasivní procesní legitimace je definována krátce jen v § 69 s. ř. s. Podle tohoto ustanovení je žalovaným správním orgánem, který rozhodl v posledním stupni, nebo správní orgán, na který jeho působnost přešla.

V takto koncipované žalobní legitimaci je zakotvena zásada subsidiarity soudního přezkumu, vyjádřená obecně v § 5 s. ř. s., podle něhož možnost domáhat se soudní ochrany nastává až tehdy, když účastník vyčerpá řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem. Zákon o vysokých školách však v tomto směru o žádných opravných prostředcích proti rozhodnutí rektora nehovoří a současně v § 73 odst. 13 výslovně vylučuje obecné předpisy o správním řízení. Subsidiární použitelnost správního řádu (zákona č. 500/2004 Sb.) je proto vyloučena, vyjma základních zásad činnosti správních orgánů, které se použijí při výkonu veřejné správy vždy, a to i v případech, kdy zvláštní zákon stanoví, že se správní řád nepoužije, ale sám neobsahuje takovou právní úpravu, která by těmto zásadám z obsahového hlediska odpovídala (§ 177 odst. 1 správního řádu). Je zde tedy evidentní a nezpochybnitelná nutnost vazby na některá konkrétní ustanovení správního řádu, nicméně pokud jde o zmíněné opravné prostředky, resp. dvoustupňovost správního řízení, tuto nelze z obecných zásad správního řízení dovodit a nejedná se ani o zásadu, která by plynula přímo z ústavního pořádku.

Jakkoliv totiž platí, že podle ustanovení § 81 odst. 1 správního řádu je možno podat odvolání proti každému správnímu rozhodnutí, pokud zákon nestanoví jinak, neplyne z citované možnosti zákonné výluky podat odvolání její rozpornost s obecnými zásadami správního řízení, případně dokonce protiústavnost. Nemožnost podat odvolání ovšem právě s ohledem na znění § 81 odst. 1 správního řádu musí plynout přímo za zákona, příp. by tato výluka musela být dána pouze implicitně povahou dané věci; k tomu srov. zejm. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2011, č. j. 2 As 37/2011 – 81, publ. pod č. 2369/2011 Sb. NSS.

Podle názoru krajského soudu je přitom v nyní projednávané věci zjevné, že kompetence odvolacího orgánu zde z žádného konkrétního zákonného ustanovení neplyne, naopak lze ji považovat za výslovně popřenou vyloučením obecných předpisů o správním řízení, a to na rozdíl od jiných případů podléhajících § 105 zákona o vysokých školách, podle kterého: „*nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se v řízení ve věcech upravených tímto zákonem podle obecných předpisů o správním řízení*“. Existence opravného prostředku není navíc odvoditelná ani z obecných zákonných ustanovení, zasazených do celkového konceptu fungování veřejné správy, neboť nejde o imperativ, který by musel být splněn ve všech typech správního řízení, včetně habilitačního. Jedná o řízení, které je samo o sobě dosti specifické a zahrnující i určitý instanční postup či interakci mezi vědeckou radou, děkanem a rektorem. O návrhu na jmenování docentem se rozhoduje tajným hlasováním na zasedání vědecké rady a nezíská-li návrh na jmenování většinu hlasů, platí, že vědecká rada řízení zastavuje. Proti postupu při habilitačním řízení však může neúspěšný uchazeč podat námitky s tím, že nevyhoví-li těmto námitkám děkan, předá je k rozhodnutí rektorovi. Rozhodnutí rektora je konečné, což výslovně stanoví i zákon o vysokých školách (§ 74 odst. 14), a i z tohoto

pohledu tedy není důvodu, aby toto rozhodnutí nebylo považováno jako konečné autoritativní rozhodnutí, které není přezkoumatelné v odvolacím řízení a lze proti němu přímo podat žalobu ke správnímu soudu.

Žalovaným je pak správně rektor, v daném případě rektor MU, jehož pasivní legitimace byla zpochybněna odkazem na relevantní judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně usnesení rozšířeného senátu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 – 56, publ. pod č. 534/2005 Sb. NSS.

Podle tohoto usnesení v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. není osoba žalovaného určena tvrzením žalobce, ale kogentně ji určuje zákon. Je tedy věcí krajského soudu, aby v řízení jako s žalovaným jednal s tím, kdo skutečně žalovaným má být, a tím je v souzené věci rektor MU, jehož rozhodnutí je autoritativním a konečným rozhodnutím o právech a povinnostech žalobce v oblasti veřejné správy. V případě, kdy pravomoc k vydání přezkoumávaného rozhodnutí pramení přímo z konkrétního ustanovení právního předpisu (zde: § 72 odst. 14 zákona o vysokých školách), které stanovuje konkrétní orgán uvnitř právnické osoby (zde: veřejné vysoké školy), je pasivně legitimován přímo tento orgán právnické osoby, tj. rektor veřejné vysoké školy.

Ostatně i judikatury plyne, že v těch případech, kdy zákon o vysokých školách přímo stanoví (funkční) příslušnost orgánu vysoké školy, je žalovaným správním orgánem přímo tento orgán, a nikoliv vysoká škola jako taková (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2006, č. j. 2 As 37/2006 – 63, publ. pod č. 1112/2007 Sb. NSS, či ze dne 5. 9. 2008, č. j. 2 As 73/2007 – 47, publ. pod č. 1755/2009 Sb. NSS), zatímco v případech, kdy zákon příslušný orgán vysoké školy sám neurčuje, je žalovaným orgánem vysoká škola jako právnická osoba (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 3. 2007, č. j. 4 As 47/2006 – 51 a č. j. 3 As 35/2006 – 87, či ze dne 22. 6. 2010, č. j. 9 As 24/2010 – 126), ačkoliv i v těchto případech vydával rozhodnutí na úrovni vysoké školy její orgán jako vykonavatel veřejné správy, byť nebyl určen přímo zákonem; viz Vedral, J., K otázce, zda správním orgánem podle školského zákona je ředitel školy nebo škola jako právnická osoba, ASPI, 2011.

Souhrnně řečeno, napadené rozhodnutí ve věci námitek proti postupu při habilitačním řízení je správním rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s. a podléhá samostatnému přezkumu ve správním soudnictví, v němž je žalovaným rektor MU, který toto rozhodnutí vydal. Při splnění podmínek aktivní i pasivní procesní legitimace se proto krajský soud v dalším věnoval věcnému přezkumu v intencích žalobních bodů uplatněných žalobcem, jež lze z hlediska posloupnosti celého habilitačního řízení strukturovat následovně.

V.b) Vědecká rada – členství soudců

Podle žalobce je funkce soudce neslučitelná s členstvím ve vědecké radě PF MU, tedy veřejné vysoké školy, resp. její součástí, protože vědecká rada jako jeden z jejích orgánů v případě habilitačního řízení činí rozhodnutí v oblasti veřejné správy.

Jakkoli je to rektor, kdo jmenuje docentem, je nepochybné, že na tom ve výsledku (nikoli nevýznamně) participuje i vědecká rada, pokud hlasuje o návrhu (habilitační komise) na jmenování docentem s tím, že nezíská-li návrh na jmenování většinu hlasů všech členů vědecké rady, platí, že se habilitační řízení zastavuje. Nicméně proti závěru, resp. postupu při habilitačním řízení lze podat námitky, o kterých posléze rozhoduje děkan a nevyhoví-li jim,

předá je k rozhodnutí rektorovi. Teprve jeho rozhodnutí je konečné a je třeba ho vnímat jako rozhodnutí učiněné v oblasti veřejné správy na úseku vysokého školství (viz výše).

Samotné členství ve vědecké radě veřejné vysoké školy či její fakulty a z toho pramenící hlasování o návrhu na jmenování docentem nepředstavuje rozhodování ve veřejné správě a tudíž ani nelze říci, že by bylo z titulu členství soudců ve vědecké radě PF MU rozhodováno nesprávně obsazeným orgánem, jak se domnívá žalobce. Nelze totiž přehlédnout, že členy vědecké rady fakulty, které jmenuje a odvolává její děkan, jsou významní představitelé oborů, v nichž fakulta uskutečňuje vzdělávací a vědeckou, výzkumnou, vývojovou a inovační, uměleckou nebo další tvůrčí činnost. Nejméně jedna třetina členů jsou přitom podle § 29 odst. 2 zákona o vysokých školách jiné osoby než členové akademické obce veřejné vysoké školy, jejíž je fakulta součástí.

Zákon o vysokých školách tak výslovně přímo počítá s tím, že mezi členy vědecké rady budou i osoby stojící mimo akademickou obec (extraneové), soudce nevyjímaje. V tomto směru přitom členství soudců ve vědecké radě veřejné vysoké školy či její fakulty nijak nelimituje a nezapovídá ho podle názoru krajského soudu ani žádný zvláštní zákon či Ústava upravující v čl. 81 a čl. 82 nezávislost soudů a nezávislost a nestrannost soudců.

Funkce soudce je veřejná funkce a mezi podmínky naplnění zmíněného principu soudcovské nezávislosti a nestrannosti patří mj. i neslučitelnost (inkompatibilita) s jinými funkcemi, jejíž generální ustanovení je obsaženo v čl. 82 odst. 3 Ústavy, který zní: „*Funkce soudce není slučitelná s funkcí prezidenta republiky, člena Parlamentu ani s jakoukoli funkcí ve veřejné správě; zákon stanoví, se kterými dalšími činnostmi je výkon soudcovské funkce neslučitelný*“. Ústava tedy neslučitelnost soudcovské funkce viditelně chápe nejen jako jednu ze záruk soudcovské nezávislosti, ale také – a to především – jako komponent principu dělby moci, kdy soudci zapovídá jakoukoli funkci v moci zákonodárné i výkonné, včetně jakékoli funkce ve veřejné správě. Krom toho obsahuje i zmocnění pro zvláštní zákon, kterým je zákon o soudech a soudcích a který citované ústavní ustanovení v podstatě opakuje na úrovni zákonné úpravy, konkrétně v § 74 odst. 2. V něm navíc stanoví jedinou výjimku a tou je funkce předsedy nebo místopředsedy soudu, jakožto orgánu státní správy soudů. Jakýkoli jiný souběh funkce soudce s funkcí, resp. činností ve veřejné správě je tedy nepřipustný, přičemž pro posouzení projednávané věci je určující, zda je jako takové nepřípustné i členství ve vědecké radě veřejné vysoké školy či její fakulty.

Podle krajského soudu tomu tak není, a to nejen proto, že zákon o vysokých školách pojímá celé habilitační řízení jako interakci několika orgánů, přičemž tím, kdo na základě habilitačního řízení jmenuje docenta pro určitý obor není ve výsledku vědecká rada, ale rektor. Stejně tak i v případě nejmenování docentem, resp. zastavení habilitačního řízení a následných námitek proti postupu v tomto řízení (nikoli proti jeho výsledku) je to opět rektor, který činí finální rozhodnutí, ačkoli zákon nijak blíže nestanoví, jak přesně postupovat, pokud námitkám vyhoví. V daném případě však rektor námitkám nevyhověl, neboť vyšel z toho, že v případě členství soudců ve vědecké radě jde o pedagogickou a vědeckou činnost.

S tímto závěrem se ztotožňuje též krajský soud a připomíná, že uvedená činnost představuje jednu z výjimek, ke které jsou soudci mimo svůj pracovní vztah oprávněni podle § 85 zákona o soudech a soudcích, podle kterého: „...*nesmí zastávat žádnou jinou placenou funkci ani vykonávat jinou výdělečnou činnost s výjimkou správy vlastního majetku a činnosti vědecké, pedagogické, literární a umělecké, a to za předpokladu, že taková činnost*

nenarušuje důstojnost soudcovské funkce nebo neohrožuje důvěru v nezávislost a nestrannost soudnictví“.

Podle žalobce sice o žádnou z uvedených činností nejde, avšak nijak podrobně v tomto ohledu neargumentuje a poukazuje především na to, že soudce může být toliko učitel nebo vedoucí katedry. Dle judikatury se ovšem soudní přezkum vztahuje např. i na podmínky konání státní zkoušky (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2009, č. j. 9 As 1/2009 – 141). Dovedeno do důsledků by tedy názor žalobce vedl k tomu, že by soudci na vysoké školy nemohly vůbec působit, neboť součástí pedagogické činnosti je přirozeně i zkoušení, stejně jako součástí vědecké činnosti je nejenom vlastní vědecké bádání, ale i působení ve vědecké komunitě v širším slova smyslu, včetně sdílení a ověřování vědecké úrovně ostatních.

Jedinými limity, které zde zákon o soudech a soudcích potažmo Ústava kladou, jsou jednak neporušování vážnosti a důstojnosti soudcovského stavu a soudnictví jako celku a jednak nepřekročení mezí principů dělby moci a soudcovské nezávislosti. Žádný z nich však z titulu pouhého členství soudce ve vědecké radě nemůže být porušen či překročen. Samozřejmě jiná situace by byla, pokud by dotčený soudce měl ve věci rozhodovat; pak by bylo na místě uvažovat o aplikaci institutu vyloučení z rozhodování, kterým právní úprava podobné střety standardně řeší s tím, že soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci: (i) je-li důvod pochybovat o jejich nepodjatosti (pro poměr k věci, k účastníkům či jejich zástupcům) nebo (ii) podíleli-li se na projednávání či rozhodování u správního orgánu či soudu v předchozím řízení. Řešením rozhodně není žalobcem navrhované paušální vyloučení všech správních, příp. ústavních soudců s odkazem na jejich příslušnost v případném rozhodování v předmětných věcech.

To by popíralo samotný smysl vědecké rady, u které již z jejího názvu vysvítá, že těžištěm její činnosti není činnost správní, ale vědecká, což ostatně dokládá i samo habilitační řízení, v němž se ověřuje vědecká nebo umělecká kvalifikace uchazeče, a to zejména na základě habilitační práce a její obhajoby a dalších vědeckých, odborných nebo uměleckých prací, a dále jeho pedagogická způsobilost na základě hodnocení habilitační přednášky a předcházející pedagogické praxe (§ 72 odst. 1 zákona o vysokých školách). Primárně jde tedy vědeckou činnost v širším slova smyslu, do které nespádá pouze vlastní vědecké bádání, ale i sdílení a prověřování nových vědeckých poznatků a prací ostatních kolegů ve vybraných oborech. V tom je těžiště činnosti vědecké rady veřejné vysoké školy, resp. její fakulty, která vedle působnosti v habilitačním řízení též projednává dlouhodobý záměr vzdělávací a vědecké, výzkumné, vývojové a inovační, umělecké nebo další tvůrčí činnosti fakulty či schvaluje studijní programy, které mají být uskutečňovány na fakultě (§ 30 zákona o vysokých školách).

Skutečnost, že konkrétní studijní program následně podléhá akreditaci, stejně jako oprávnění konat habilitační řízení v určitém oboru, na přijatém závěru nic nemění, naopak spíše ho podporuje, protože teprve ze strany Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, které rozhoduje o udělení akreditace, se jedná o určitou formu správní činnosti, která může kolidovat s výkonem funkce soudce. Členství ve vědecké radě a s ním související činnost v rámci habilitačního řízení však s funkcí soudce nijak nekoliduje a bez dalšího není porušením imperativu soudcovské inkompatibility ve smyslu shora uvedeného.

Nejde o souběh dvou navzájem neslučitelných funkcí a není mu překážkou ani žalobcem zmíněná judikatura Ústavního soudu, jež se konkrétně touto otázkou nezabývala

a vyjadřovala se spíše obecně k otázce soudcovské nezávislosti a nestrannosti především v souvislosti s přezkumem odborné způsobilosti soudců (sp. zn. Pl. ÚS 7/02) a vazbou mezi výkonnou mocí a mocí soudní v případě soudních funkcionářů či přidělování soudců k Ministerstvu spravedlnosti (sp. zn. Pl. ÚS 39/08). Stejně tak stanovisko či závěry Ministerstva spravedlnosti, na které žalobce odkazuje, se týkají poněkud jiné otázky. Krajský soud přesto považuje za vhodné v kontextu s obsahem těchto závěrů zdůrazňujících jako podstatné to, jak působení soudce v daném orgánu chápe veřejnost, poznamenat, že podle jeho názoru ani veřejnost nechápe působení ve vědecké radě jako něco, co je soudcům zapovězeno. Naopak, právě z titulu své funkce, autority, znalostí a praktických zkušeností soudci mají jistě co říci na poli pedagogickém či vědeckém. Ostatně sám žalobce se jako soudce účastnil či účastní pedagogického a vědeckého života, a to (od 1. 10. 2005) jako vedoucí katedry právních oborů a bezpečnostních studií či člen akademické rady na Vysoké škole evropských a regionálních studií, o. p. s., jak je doloženo v podkladech pro jeho habilitační řízení.

Lze proto uzavřít, že funkce soudce se nevylučuje s členstvím ve vědecké radě PF MU, která z tohoto důvodu nebyla nesprávně obsažena a nebyla narušena ani její usnášeníschopnost (vázaná na přítomnost nejméně dvou třetin všech členů), ani kvórum pro přijetí návrhu na jmenování žalobce docentem (vázané na nadpoloviční většinu všech členů) podle čl. 3 odst. 2 jednacího řádu vědecké rady PF MU (vnitřního předpisu č. 12, ve znění účinném od 2. 6. 2008). Podmínky pro tajné hlasování o výsledku habilitace žalobce tak byly splněny. Hlasování však předcházelo veřejné zasedání vědecké rady PF MU, vůči němuž měl žalobce také několik námitek, ke kterým krajský soud konstatuje následující.

V.c) Veřejné zasedání vědecké rady

Průběh veřejného zasedání vědecké rady není nijak podrobně procesně normován a jako takový je upraven jen v ustanovení § 72 odst. 9 zákona o vysokých školách, z něhož je zřejmé, že na veřejném zasedání vědecké rady se koná habilitační přednáška a obhajoba habilitační práce, poté následuje rozprava, ve které musí být uchazeči dána možnost vyjádřit se k posudkům oponentů, obhajovat svoji habilitační práci a vyslovit se ke své dosavadní vědecké nebo umělecké a pedagogické činnosti. Žádné další dílčí postupy zákon o vysokých školách nestanoví, přičemž ze spisového materiálu předloženého krajskému soudu nevyplývá, že by byl některý ze zmíněných postupů opominut.

Z uvedeného je nasnadě, že vystoupení členů vědecké rady by mělo následovat až v rozpravě poté, co proběhne habilitační přednáška a obhajoba habilitační práce. Vystoupil-li některý z členů vědecké rady PF MU, konkrétně doc. JUDr. V. Š., Ph.D., ještě předtím, lze sice pochybovat o vhodnosti tohoto postupu, který však na druhé straně nijak zásadně nezpochybňuje samotný průběh veřejného zasedání vědecké rady PF MU. Ten nelze nikdy zcela přesně naplánovat a eliminovat podobné postupy např. odepřením slova či přerušením projevu člena vědecké rady, a to zvláště za situace, týká-li se jeho vystoupení vědecké a pedagogické činnosti uchazeče – žalobce, jakkoli to pro něho mohlo být překvapivé či nepříjemné.

Veřejné zasedání vědecké rady je pevnou a důležitou součástí habilitačního řízení jako celku a rozhodně nemá mít charakter ceremonie, ale přísného prověření uchazeče a jeho kvalifikace, jehož součástí je jistě i schopnost vypořádat se s podobným vystoupením, byť třeba s pomocí předsedajícího, na kterém je, aby konkrétní situaci posoudil a zasedání usměrnil. Ze strany krajského soudu tak ex post učinit nelze a rovněž nelze z pouhého

vystoupení jmenovaného člena vědecké rady PF MU před rozpravou dovozovat porušení zákona o vysokých školách, jež v tomto ohledu žádná striktní procedurální pravidla nestanoví. Dává pouze určitý základní rámec, který je třeba naplnit a který v daném případě nepochybně naplněn byl.

K tomu, že nebyly čteny oponentské posudky, je třeba připomenout, že tyto byly dostupné jak v elektronické podobě v informačním systému MU, tak během veřejného zasedání vědecké rady PF MU a jejich čtení, po kterém žalobce volá, není nezbytné. Je na samotných oponentech a nejen na nich, jaký konkrétní postup zvolí, přičemž prostor pro přednes závěrů z jejich posudků byl dán hned v úvodu prof. JUDr. J. H., Dr.Sc., předsedovi habilitační komise pro habilitační řízení žalobce, jak je doloženo v zápise ze zasedání vědecké rady PF MU ze dne 5. 6. 2012. Nelze tedy říci, že by oponentní posudky vůbec nezazněly a v dalším již bylo na jejich zpracovatelích a jednotlivých členech vědecké rady, aby při znalosti jejich obsahu kladli dotazy. Pokud k tomu nedošlo, pak bylo na uchazeči, aby byl předem připraven a alespoň na některé z otázek v oponentních posudcích sám reagoval; ostatně i proto jsou v předstihu zpracovávány oponentní posudky v písemné podobě a dány k dispozici uchazeči.

Z hlediska zápisu ze zasedání vědecké rady PF MU ze dne 5. 6. 2012 je možné poznamenat pouze tolik, že se soustřeďuje na popis průběhu tohoto zasedání, který je sice stručný, nicméně obsahuje to podstatné, včetně odkazu na zhodnocení habilitační přednášky žalobce založené ve spise a výsledků tajného hlasování. Jeho skóre odpovídá celkovému počtu hlasujících a je potvrzeno nejen protokolem o tajném hlasování, ale i příloženou prezenční listinou dokládající, že z celkového počtu 41 členů vědecké rady PF MU jich bylo přítomno 31, z toho 8 externích a zbývajících počet interních, přičemž odevzdáno bylo všech 31 rozdaných hlasovacích lístků, z nichž bylo 11 hlasů kladných, 17 záporných a 3 neplatné.

V. d) Neveřejné zasedání vědecké rady – tajné hlasování

Návrh na jmenování žalobce docentem tedy neprošel na základě tajného hlasování vědecké rady PF MU, které proběhlo odděleně od jejího veřejného zasedání, přičemž podle žalobce předcházelo hlasování ještě jakési neveřejné zasedání bez jeho účasti. S takovým postupem však zákon o vysokých školách nepočítá a pokud měli členové vědecké rady nějaké výhrady, měl mít žalobce dle svého přesvědčení možnost se k nim vyjádřit v rámci veřejného zasedání a poté mělo proběhnout pouze tajné hlasování.

Zákon o vysokých školách v rámci habilitačního řízení skutečně o nějakém neveřejném zasedání vědecké rady výslovně nehovoří. Naproti tomu směrnice č 4/2010, která je vnitřním předpisem MU upravujícím habilitační řízení, vychází z toho, že zasedání vědecké rady má i svoji neveřejnou část a v čl. 5 odst. 9 písm. b) konstruuje, že v této části vystoupí hodnotitelé habilitační přednášky, které vědecká rada může určit ze svých řad s tím, že přednesou svá stručná hodnocení přednášky z odborného i pedagogického hlediska. V čl. 5 odst. 11 směrnice č. 4/2010 dále stanoví, že neveřejných částí jednání se mohou účastnit i členové habilitační komise a oponenti.

Směrnice sice jednou používá pojem zasedání (čl. 5 odst. 9), podruhé pojem jednání (čl. 5 odst. 11), nicméně z jejího obsahu je zřejmé, že při projednávání návrhu, zda má být uchazeč jmenován docentem, neprobíhá celé jednání vědecké rady veřejně. Nelze ovšem zjednodušeně říci, že jde v tomto směru nad rámec zákona. Tak by tomu nepochybně bylo, kdyby zákon o vysokých školách žádnou část jednání vědecké rady nečinil neveřejnou,

resp. tajnou. Nicméně zákon o vysokých školách počítá s tím, že vědecká rada se na návrhu, zda uchazeč má být jmenován docentem, usnáší v tajném hlasování, aniž jakkoli blíže specifikuje jeho průběh. Ten není ze zákona nikterak určen a jestliže samotnému hlasování bezprostředně předchází nějaká diskuse o uchazeči, označená žalobcem jako neveřejné zasedání vědecké rady, nejde dle názoru krajského soudu o postup, který by se vymykal zákonu o vysokých školách a požadavkům kladeným na habilitační řízení.

Podstatné přitom je, jak již bylo řečeno, že zákon o vysokých školách přímo počítá s tím, že určitá část jednání vědecké rady je neveřejná bez toho, že by ji blíže procesně upravil. Jako její imanentní součást proto nelze vyloučit ani neformální diskusi či výměnu názoru na uchazeče navazující na jeho předchozí expozé při veřejném zasedání vědecké rady. Představu žalobce, že v neveřejném – tajném hlasování vědecké rady se bez dalšího pouze a jenom hlasuje, krajský soud nesdílí. Nicméně souhlasí s tím, že případné dotazy či výhrady vůči uchazeči by měly být formulovány především v rámci veřejného zasedání vědecké rady tak, jako to učinil např. právě doc. JUDr. V. Š., Ph.D., na jehož vystoupení (byť mimo rozpravu) žalobce nepochybně mohl reagovat a také reagoval, jak vyplývá z předloženého spisového materiálu.

Za této situace tedy nelze napadat habilitačního řízení pro jeho netransparentnost s poukazem na neformální, neveřejnou diskusi, které proběhla před tajným hlasováním. Je věcí uchazeče (žalobce), aby o své odborné kvalifikaci a pedagogické způsobilosti přesvědčil vědeckou radu během veřejného zasedání a následné rozpravy, a to tím spíš, že o návrhu, zda má být jmenován docentem, se vědecká rada usnáší v tajném hlasování.

V. e) Námitky proti postupu při habilitačním řízení – postup děkanky

Konečně k poslední námitce směřující proti postupu děkanky PF MU, která postoupila námitky k rozhodnutí rektorovi, o čemž vyrozuměla žalobce ve svém vyjádření ze dne 2. 7. 2012, č. j. MU/36516/2012/PrF, krajský soud uvádí, že toto vyjádření není žádným správním rozhodnutím. Ostatně ani žalobce v tomto směru nijak blíže neargumentuje, proč by jím být mělo a zcela přehlíží, že děkanka v dané věci přijímá rozhodnutí v případě, že námitkám vyhoví, nevyhoví-li jim, předá je k rozhodnutí rektorovi, jak je výslovně stanoveno v § 72 odst. 14 zákona o vysokých školách. Nelze proto nahlížet na citované vyjádření či přípis děkanky PF MU, kterým pouze informovala žalobce o předání věci rektorovi, jako na správní rozhodnutí a vyčítat mu nepřezkoumatelnost.

Právo žalobce na vypořádání námitek, pokud jim děkan nevyhoví a předá k rozhodnutí rektorovi, nelze dovodit ani ze základních zásad činnosti správních orgánů, pokud zákon přímo předpokládá, že bude vydáno pouze jedno rozhodnutí, kterým bude rozhodnuto o námitkách. V případě, že děkan námitkám vyhoví, pak finálním rozhodnutím bude rozhodnutí děkana s plným odůvodněním. V případě, že však děkan námitkám nevyhoví, předá tyto námitky s veškerými podklady rektorovi, který o námitkách s konečnou platností rozhodne.

Vyjádření děkanky PF MU ze dne 2. 7. 2012, č. j. MU/36516/2012/PrF, je tedy nutno vnímat jako administrativní úkon, kterým byl žalobce informován o dalším postupu, na který nelze klást požadavky související se správním rozhodnutím. Tím v daném případě bylo až rozhodnutí rektora MU, v němž byly veškeré námitky žalobce vypořádány.

VI. Závěr

Na základě všech shora uvedených skutečností lze uzavřít, že předmětné habilitační řízení neproběhlo v rozporu se zákonem o vysokých školách a žalovaný rektor MU nepochybil, pokud námitkám žalobce proti průběhu tohoto řízení nevyhověl. Krajský soud proto shledal žalobu nedůvodnou a jako takovou ji zamítl v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 s. ř. s.

VII. Náklady řízení

O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta) a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému správnímu orgánu, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho běžné administrativní agendy nevznikly (navíc výslovně sdělil, že se práva na náhradu nákladů řízení vzdává).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 17.1.2013

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu